

Anvendelsen af langvarige varetægtsfængslinger i 2024

Denne statistik viser anvendelsen og udviklingen i langvarige varetægtsfængslinger for politikredsene i Danmark, National enhed for Særlig Kriminalitet (NSK) og Færøernes Politi samt langvarige tilbageholdelser for Grønlands Politi. Begrebet langvarig varetægtsfængsling eller tilbageholdelse dækker i denne statistik over en varetægtsfængsling eller tilbageholdelse, der har en varighed på mere end 3 måneder.

Antal, varighed og udvikling – politikredsene i Danmark og NSK

- Der var i alt ca. 2.900 varetægtsfængslinger i 2024. Det er et fald på ca. 12,5 procent i forhold til 2023 (antallet af varetægtsfængslinger i 2023 var ca. 3.400). Antallet af varetægtsfængslinger er henover de seneste 5 år faldet med ca. 27 procent.
- Antallet af langvarige varetægtsfængslinger i 2024 var ca. 1.700. Det er et fald på ca. 10 procent i forhold til 2023 (antallet af langvarige varetægtsfængslinger i 2023 var ca. 1.900). Andelen af langvarige varetægtsfængslinger udgjorde i 2024 ca. 58 procent af det samlede antal varetægtsfængslinger. Andelen af de langvarige varetægtsfængslinger er på niveau med 2023 men er steget over en 5-årig periode.
- Den gennemsnitlige varighed af en langvarig varetægtsfængsling i 2024 var på ca. 9,6 måneder. Varigheden af en langvarig varetægtsfængsling har været stigende de seneste 5 år. Den gennemsnitlige varighed af en langvarig varetægtsfængsling var i 2023 på ca. 8,8 måneder, og varigheden i 2024 er således steget med ca. 8 procent i forhold til 2023.
- I 104 tilfælde ud af det samlede antal varetægtsfængslinger (ca. 2.900) i 2024 var den varetægtsfængslede person under 18 år, svarende til ca. 3,5 procent af det samlede antal varetægtsfængslinger. Antallet af varetægtsfængslinger af personer under 18 år var i 2024 det laveste over en 5-årig periode, og ca. 18 procent færre end i 2023 (127 varetægtsfængslinger af personer under 18 år i 2023).
- Ud af de 104 varetægtsfængslingsfængslinger af personer under 18 år var 54 langvarige, svarende til ca. 52 procent. Andelen af langvarige varetægtsfængslinger af personer under 18 år er på niveau med de forudgående år, men er steget over en 5-årig periode. Den gennemsnitlige varighed af langvarige varetægtsfængslinger af personer under 18 år var i 2024 ca. 8,1 måneder, hvilket er ca. 1,5 måned længere end i 2023 (ca. 6,6 måneder), og stigende over en 5-årig periode. Varigheden af langvarige varetægtsfængslinger af personer under 18 år var i 2024 ca. 1,5 måned kortere end langvarige varetægtsfængslinger af personer over 18 år.

- Der er sket domfældelse i ca. 92 procent af de afgjorte sager, hvor der har været anvendt langvarig varetægtsfængsling i 2024, hvilket svarer til tidligere års niveau set over en 5-årig periode. Langt størstedelen af de afgjorte sager, hvor der har været anvendt langvarige varetægtsfængslinger i 2024, er afgjort med ubetinget fængsel eller forvaring (ca. 84 %).
- Varetægtsfængslinger i 2024 var generelt hyppigst forekommende i sagsområdet narkotika og smugling. Andelen af de langvarige varetægtsfængslinger er procentvist højest forekommende i sagsområdet drab, brand og terror.

Det skal samlet set bemærkes, at anvendelsen af varetægtsfængsling beror på de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den enkelte sags forhold. Derfor vil det kun i begrænset omfang være muligt ud fra udviklingen i antallet og varigheden af varetægtsfængslinger at sige noget mere generelt om anvendelsen heraf.

Udstrækningen af varetægtsfængslingen i en sag beror blandt andet på den enkelte sags kompleksitet og efterforskningsmæssige omfang, ligesom det generelle kriminalitetsbillede, gennemførelsen af mentalundersøgelse og berammelsestider i retten kan have betydning, hvilket har været tilfældet i flere af sagerne i 2024.

Varetægtsfængslinger skal ikke udstrækkes længere end nødvendigt. Politikredsene har derfor løbende fokus på, at der i fængslingsperioden er den fornødne fremdrift i efterforskningen, så varetægtsfængslingsperioden bliver så kort som mulig, ligesom det løbende vurderes, om varetægtsfængsling fortsat er nødvendigt. Dette sker bl.a. gennem et tæt samarbejde mellem politisøjlen og anklagemyndigheden. Politikredsene har etablerede procedurer for at sikre kontinuerlig styring og vurdering af arrestantsagerne, herunder f.eks. anvendelse af arrestantteams og/eller arrestantansvarlige. For at optimere styringen af arrestantsagerne yderligere anvender politikredsene og statsadvokaterne et centralt udviklet værktøj (QlikView) for løbende at føre kontrol med udviklingen af varetægtsfængslinger. Endelig har politikredsene stort fokus på dialog med straffesagens aktører om berammelsestider, herunder på muligheden for forhåndsberømmelse af arrestantsager og anvendelse af straksdomme.

Der føres løbende tilsyn med området. Politikredsene skal via statsadvokaterne foretage indberetning til Rigsadvokaten om sager, hvor anklagemyndighedens anmodning om forlængelse af en varetægtsfængsling ud over de frister, der er angivet i retsplejeloven, ikke er imødekommet af retten, ligesom politikredsene skal indberette sager, hvor anmodning om forlængelse ikke er blevet fremsat inden for de i retsplejeloven fastsatte frister.

Antallet af varetægtsfængslingsforløb er faldet de seneste år. Den gennemsnitlige længde af varetægtsfængslingsforløb er samtidig blevet højere. I 2024 iværksatte Rigsadvokaten en dataindsamling på varetægtsfængslingsområdet med henblik på at afdække årsagerne til, hvad den gennemsnitlige varighed kan skyldes og hvilke faktorer, der spiller ind på varigheden af varetægtsfængslingsforløb.

Som opfølgning på analysen har Rigsadvokaten i 2025 udarbejdet retningslinjer og understøttende produkter til anklagemyndigheden, der skal bidrage til vidensdeling, erfaringsudveksling og fortsat opmærksomhed på brugen af varetægtsfængsling. Det drejer sig bl.a. om nye retningslinjer på området og et nyt kursus i arrestantsagsbehandling.

I tabellerne og figurerne nedenfor belyses udviklingen i anvendelsen af varetægtsfængslinger.

Vedrørende tabel C, figur 1 og figur 2, der viser andelen og varigheden af langvarige varetægtsfængslinger fordelt på politikredse og NSK, bemærkes, at NSK blev oprettet den 1. januar 2022.

NSK er en sammenlægning af blandt andet Statsadvokaten for Særlig Økonomisk og International Kriminalitet (SØIK), Særlig Efterforskning Vest (SEV), Særlig Efterforskning Øst (SEØ) og Grænsecenter Øresund (GCØ), der efterforskede sager om omfattende økonomisk og organiseret kriminalitet.

Forud for oprettelsen af NSK var SEV organisatorisk henhørende under Østjyllands Politi, mens SEØ og GCØ var organisatorisk henhørende under Københavns Politi. I statistikken for 2021 og tidligere år indgik varetægtsfængslinger, herunder langvarige varetægtsfængslinger, hos SEV i statistikken for Østjyllands Politi, ligesom varetægtsfængslinger, herunder langvarige varetægtsfængslinger, fra SEØ og GCØ indgik i statistikken for Københavns Politi.

Tabel A

Udvikling i afsluttede langvarige varetægtsfængslinger

	2020	2021	2022	2023	2024
Antal varetægtsfængslinger i alt	4.039	3.648	3.668	3.363	2.941
Antal langvarige varetægtsfængslinger	1.749	1.851	1.805	1.881	1690
Andel af langvarige varetægtsfængslinger	43,3%	50,7%	49,2%	55,9%	57,5%
Gns. varighed af langvarige varetægtsfængslinger (mdr.)	7,8	8,1	8,6	8,8	9,6

Tabel B**Udvikling i afsluttede langvarige varetægtsfængslinger af personer under 18 år**

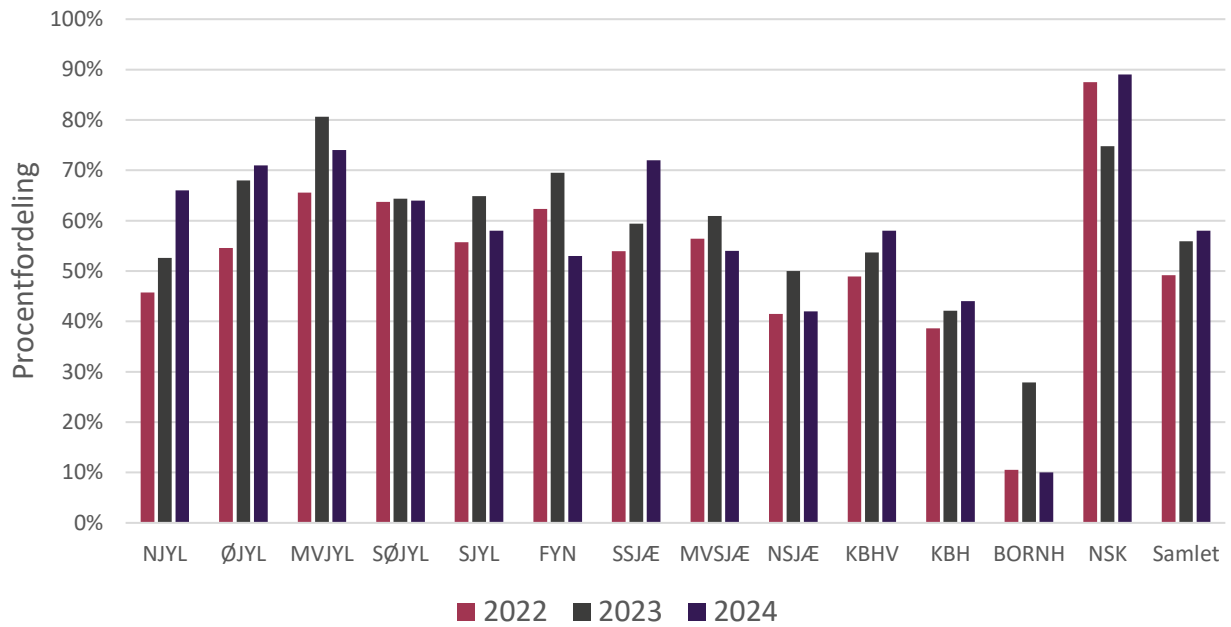
	2020	2021	2022	2023	2024
Samlet antal varetægtsfængslinger (u. 18)	173	166	128	129	104
Antal langvarige varetægtsfængslinger (u. 18)	68	89	60	69	54
Andel langvarige varetægtsfængslinger af personer (u. 18)	39,3%	53,6%	46,9%	53,5%	51,9%
Gns. varighed af langvarige varetægtsfængslinger (u. 18) (mdr.)	6,4	6,1	7,7	6,6	8,1

Tabel C**Afsluttede langvarige varetægtsfængslinger i 2024 fordelt på politikredse og NSK**

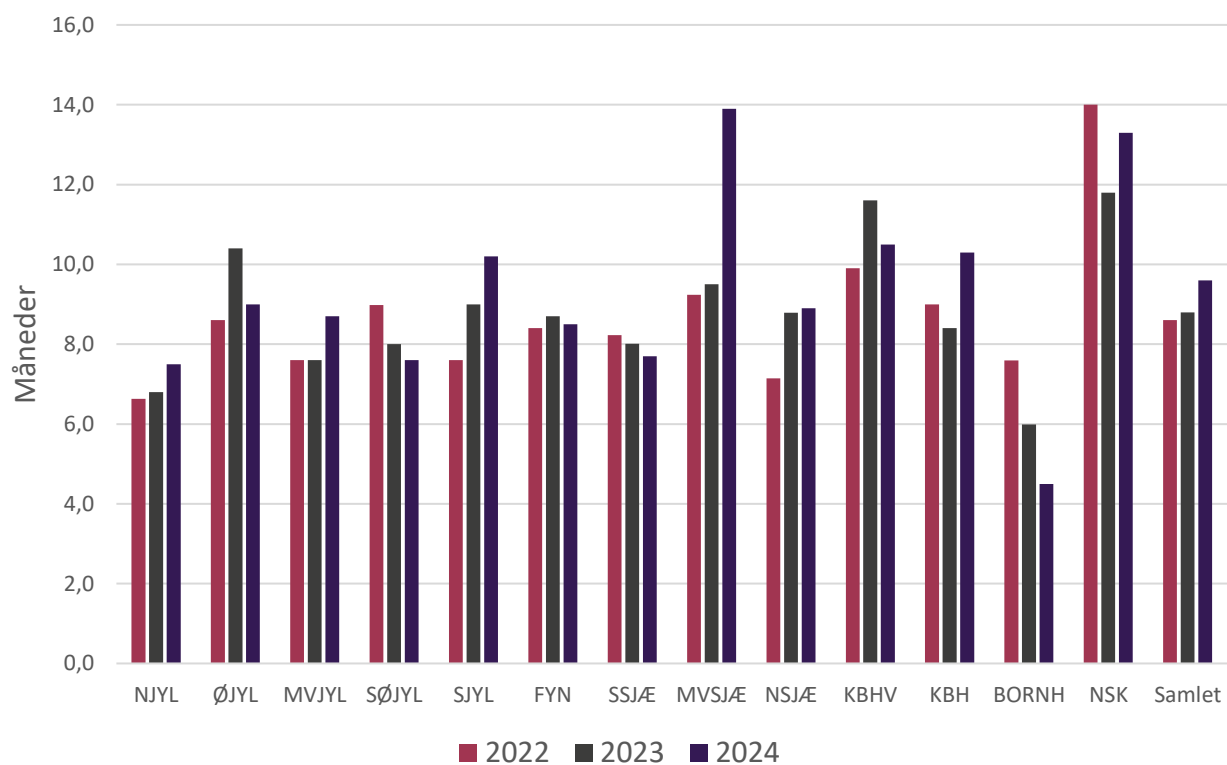
Politikreds	NJYL	ØJYL	MVJYL	SØJYL	SJYL	FYN	SSJÆ	MVSJÆ	NSJÆ	KBHV	KBH	BORNH	NSK	Samlet
Antal varetægtsfængslinger	216	220	247	121	160	160	230	120	148	180	968	21	150	2.941
Antal langvarige varetægtsfængslinger	142	155	183	77	93	84	166	65	62	104	424	2	133	1.690
Andel langvarige varetægtsfængslinger	66%	71%	74%	64%	58%	53%	72%	54%	42%	58%	44%	10%	89%	58%
Gns. varighed af langvarige varetægtsfængslinger (mdr.)	7,5	9,0	8,7	7,6	10,2	8,5	7,7	13,9	8,9	10,5	10,3	4,5	13,3	9,6

Det bemærkes, at der i 2024 er foretaget en ændring i opgørelsesmetoden for data i NSK. Baggrunden for ændringen er, at den tidligere opgørelsesmetode, der beroede på, hvor en afsluttet straffesag var arkiveret, ikke var tilstrækkelig præcis. NSK er i politiets sagsbehandlingsystem (POLSAS) oprettet som en afdeling under Københavns Politi. Det betyder, at NSK's sager i POLSAS arkiveres samme sted som Københavns Politis sager. Forud for ændringen i opgørelsesmetoden blev varetægtsforløb i straffesager fra NSK, der var blevet arkiveret, registreret under Københavns Politi. Med den nye opgørelsesmetode for data i NSK registreres varetægtsforløb fremover hos den myndighed, som har haft ansvaret for sagen ved varetægtsforløbets afslutning. Det betyder, at NSK i 2024 er registreret med flere langvarige varetægtsfængslinger end tidligere år, og Københavns Politi er registreret med færre.

Figur 1: Langvarige varetægtsfængslinger
Andel langvarige varetægtsfængslinger ud af det samlede antal fordelt på politikredse og NSK

Figur 2: Langvarige varetægtsfængslinger
Gennemsnitlig varighed i måneder fordelt på politikredse og NSK

Metode og datagrundlag – politikredsene i Danmark og NSK

Statistikken omfatter sager, hvor varetægtsfængslingen ophørte i 2024. Det betyder, at sager med iværksat varetægtsfængsling i f.eks. 2023 også indgår, hvis varetægtsfængslingen ophørte i 2024. Sager, hvor varetægtsfængsling er iværksat, men ikke afsluttet i 2024, er derimod ikke medtaget.

Opgørelsesmetoden er baseret på antal afsluttede varetægtsfængslingsforløb og ikke antal personer. Det betyder, at en person kan indgå i statistikken mere end én gang, hvis vedkommende har haft flere varetægtsfængslingsforløb, fordi pågældende er blevet løsladt og senere varetægtsfængslet igen.

Det bemærkes yderligere, at et varetægtsforløb bliver regnet fra påbegyndelsen af frihedsberøvelsen, og indtil der sker løsladelse fra varetægtsfængslingen. I de offentliggjorte statistikker fra 2020 og tidligere blev varigheden af et varetægtsforløb regnet indtil, der var afsagt dom i 1. instans, meddelt tiltalefrafald, eller sagen var påtaleopgivet. Endvidere bliver et afbrudt varetægtsforløb nu opgjort som to separate forløb, hvor det i statistikkerne fra 2020 og tidligere blev opgjort som et sammenhængende forløb. Følgelig skal data i de offentliggjorte statistikker fra 2020 og tidligere læses i sammenhæng hermed.

Redegørelsen bygger på dataudtræk fra politiets sagsbehandlingssystem (POLSAS), som er fremsøgt via udtræk af statistiske oplysninger fra anklagemyndighedens ledelsesinformationssystem (QlikView).

Opmærksomheden henledes i den forbindelse på, at opgørelser baseret på dataudtræk fra POLSAS indeholder dynamiske data, og efterfølgende opdateringer i systemet vil således kunne have betydning for opgørelsen, herunder opgørelser fra tidligere år. Efterfølgende opdateringer kan f.eks. skyldes rettelse af indtastningsfejl, indtastning af senere kommende eller forsinkede opdateringer eller justering af datatræk til QlikView. Data til brug for denne redegørelse er trukket fra POLSAS den 3. februar 2026.

Endelig er data trukket fra POLSAS forbundet med en vis datausikkerhed som følge af politikredsenes eventuelt manglende eller urigtige manuelle registreringer af oplysninger i systemet.

Antal, varighed og udvikling – Færøernes Politi

Den 1. januar 2021 trådte den nye retsplejelov for Færøerne i kraft. Reglerne om varetægtsfængsling svarer til de danske regler om varetægtsfængsling. Færøernes Politi indgik i denne statistik for første gang i 2021.

- I 2024 blev der i alt foretaget 34 varetægtsfængslinger. Heraf var 15 varetægtsfængslinger langvarige, svarende til ca. 44 procent. Både antallet af varetægtsfængslinger og antallet af langvarige varetægtsfængslinger er steget siden 2021.
- Den gennemsnitlige varighed af en langvarig varetægtsfængsling i 2024 var på ca. 7 måneder. Varigheden af en langvarig varetægtsfængsling har været siden 2021 været faldende med ca. 33 procent (varigheden var 11 måneder i 2021).
- Ingen personer under 18 år var varetægtsfængslet i 2024.
- Der er sket domfældelse i alle de afgjorte sager, hvor der har været anvendt langvarige varetægtsfængslinger i 2024. Alle sagerne er afgjort med en ubetinget fængselsstraf.
- Varetægtsfængslinger i 2024 er generelt hyppigst forekommende i sager vedrørende narkotikakriminalitet.

Det bemærkes, at anvendelsen af varetægtsfængsling beror på de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den enkelte sags forhold. Derfor vil det kun i begrænset omfang være muligt ud fra udviklingen i antallet og varigheden af varetægtsfængslinger at sige noget mere generelt om anvendelsen heraf.

Udstrækningen af varetægtsfængslingen i en sag beror blandt andet på den enkelte sags kompleksitet og efterforskningsmæssige omfang, ligesom det generelle kriminalitetsbillede, gennemførelsen af mentalundersøgelse og berammelsestider i retten kan have betydning. I 2024 har tilrejsende udgjort en større andel af de langvarige varetægtsfængslinger på Færøerne, herunder i sager om narkotikakriminalitet.

Varetægtsfængslinger skal ikke udstrækkes længere end nødvendigt. Færøernes Politi har derfor løbende fokus på, at der i fængslingsperioden er den fornødne fremdrift i efterforskningen, så varetægtsfængslingsperioden bliver så kort som mulig, ligesom det løbende vurderes, om varetægtsfængsling fortsat er nødvendigt. Dette sker bl.a. gennem et tæt samarbejde mellem politisøjlen og anklagemyndigheden. Statsadvokaten i København fører løbende tilsyn med området, blandt andet gennem kvartalsvise oplysninger fra Færøernes Politi om antal og varighed af afsluttede langvarige varetægtsforløb.

Tabel D**Afsluttede langvarige varetægtsfængslinger på Færøerne**

	2021	2022	2023	2024
Antal varetægtsfængslinger i alt	27	27	29	34
Antal langvarige varetægtsfængslinger	10	7	8	15
Andel af langvarige varetægtsfængslinger	37,0%	25,9%	27,6%	44%
Gns. varighed af langvarige varetægtsfængslinger (mdr.)	11,0	8,9	8,9	7,4

Tabel E**Afsluttede langvarige varetægtsfængslinger af personer under 18 år på Færøerne**

	2021	2022	2023	2024
Samlet antal varetægtsfængslinger (u. 18)	1	1	0	0
Antal langvarige varetægtsfængslinger (u. 18)	0	0	0	0
Andel langvarige varetægtsfængslinger af personer (u. 18)	0 %	0 %	0 %	0 %
Gns. varighed af langvarige varetægtsfængslinger (u. 18) (mdr.)	0	0	0	0 %

Metode og datagrundlag – Færøerne Politi

Statistikken omfatter sager, hvor varetægtsfængslingen ophørte i 2024. Det betyder, at sager med iværksat varetægtsfængsling i f.eks. 2023 også indgår, hvis varetægtsfængslingen ophørte i 2024. Sager, hvor varetægtsfængsling er iværksat, men ikke afsluttet i 2024, er derimod ikke medtaget.

Opgørelsesmetoden er baseret på antal afsluttede varetægtsfængslinger og ikke antal personer. Det betyder, at en person kan indgå i statistikken mere end én gang, hvis vedkommende har haft flere varetægtsfængslingsforløb, fordi pågældende er blevet løsladt og senere varetægtsfængslet igen.

Redegørelsen bygger på Færøernes Politis indberetning om varetægtsfængslinger opgjort manuelt, da det ikke er muligt i Færøernes Politis journalsystem (NIFLHEIMR) at trække data om varetægtsfængslinger.

Data er således forbundet med en vis usikkerhed som følge af Færøernes Politis eventuelt manglende eller ukorrekte manuelle registreringer.

Antal, varighed og udvikling – Grønlands Politi

Reglerne om iværksættelse af tilbageholdelse i den grønlandske retsplejelov svarer til de danske regler om varetægtsfængsling. Grønlands Politi indgik i denne statistik for første gang i 2022.

- Der blev foretaget i alt 123 tilbageholdelser i 2024. Heraf var 51 tilbageholdelser langvarige, svarende til ca. 41 procent.
- Den gennemsnitlige varighed af en langvarig tilbageholdelse i 2024 var på ca. 8,8 måneder, hvilket er på niveau med 2022 og ca. 1 måned længere end i 2023.
- Ud af de 123 tilbageholdelser i 2024 var ingen tilbageholdte personer under 18 år.
- Der er sket domfældelse i ca. 96 procent af de afgjorte sager, hvor der har været anvendt langvarige tilbageholdelser i 2024. Langt størstedelen af disse sager (ca. 94 procent) er afgjort med anbringelse i anstalt (svarende til ubetinget fængsel), forvaring eller anden særforanstaltning af frihedsberøvende karakter.
- Tilbageholdelser i 2024 er generelt hyppigst forekommende i sager vedrørende personfarlig kriminalitet (ca. 86 procent).

Det bemærkes, at anvendelsen af tilbageholdelse beror på de konkrete omstændigheder i den enkelte sag, herunder på karakteren af kriminaliteten og den enkelte sags forhold.

Udstrækningen af tilbageholdelsen i en sag beror blandt andet på den enkelte sags kompleksitet og efterforskningsmæssige omfang, ligesom det generelle kriminalitetsbillede og gennemførelsen af mentalundersøgelse kan have betydning, hvilket har været tilfældet i flere af sagerne i 2024.

Tilbageholdelser skal ikke udstrækkes længere end nødvendigt. Grønlands Politi har derfor løbende fokus på, at der i tilbageholdelsesperioden er den fornødne fremdrift i efterforskningen, så tilbageholdelsesperioden bliver så kort som mulig, ligesom det løbende vurderes, om tilbageholdelse fortsat er nødvendigt. Dette sker bl.a. gennem et tæt samarbejde mellem politisøjlen og anklagemyndigheden, ligesom Grønlands Politi har stort fokus på anvendelse af straksdomme. Statsadvokaten i København fører løbende tilsyn med området, blandt andet gennem kvartalsvise oplysninger fra Grønlands Politi om antal og varighed af afsluttede langvarige tilbageholdelsesforløb.

Tabel F**Afsluttede langvarige tilbageholdelser i Grønland**

	2022	2023	2024
Antal tilbageholdelser i alt	81	97	123
Antal langvarige tilbageholdelser	42	59	51
Andel af langvarige tilbageholdelser	51,8%	60,8%	41,5%
Gns. varighed af langvarige tilbageholdelser (mdr.)	8,9	8,0	8,8

Tabel G**Afsluttede langvarige tilbageholdelser af personer under 18 år i Grønland**

	2022	2023	2024
Samlet antal tilbageholdelser (u. 18)	0	4	0
Antal langvarige tilbageholdelser (u. 18)	0	4	0
Andel langvarige tilbageholdelser af personer (u. 18)	0%	100%	0%
Gns. varighed af langvarige tilbageholdelser (u. 18) (mdr.)	0	6,7	0

Metode og datagrundlag – Grønlands Politi

Statistikken omfatter sager, hvor tilbageholdelsen ophørte i 2024. Det betyder, at sager med iværksat tilbageholdelse i f.eks. 2023 også indgår, hvis tilbageholdelsen ophørte i 2024. Sager, hvor tilbageholdelse er iværksat, men ikke afsluttet i 2024, er derimod ikke medtaget.

Opgørelsesmetoden er baseret på antal afsluttede tilbageholdelser og ikke antal personer. Det betyder, at en person kan indgå i statistikken mere end én gang, hvis vedkommende har haft flere varetægtsfængslingsforløb, fordi pågældende er blevet løsladt og senere varetægtsfængslet igen.

Redegørelsen bygger på Grønlands Politis indberetning om tilbageholdelser opgjort manuelt, da det ikke er muligt i Grønlands Politis journalsystem (Avannarleq) at trække data om tilbageholdelser.

Data er således forbundet med en vis usikkerhed som følge af Grønlands Politis eventuelt manglende eller ukorrekte manuelle registreringer.

Statistik udarbejdet marts 2026